

ner maaske, at Mand og Kvinde burde være halvt om at tjene Brødet til dem? Nej, det Arbejde, som Kvinden faar, tager hun fra Manden, Familjeforsørgeren besviges, og den, hun gør Arbejdet for, besviges ogsaa, fordi hun som Kvinde maa gøre Arbejdet slet. Hvad skal hun da gøre? Hun maa ikke søge at ernære sig selv, hun maa heller ikke lade sig ernære. Kun en eneste Udvej synes at staa hende aaben, den, kærlige kinesiske Fædre i Tide lade en Del af deres Pigebørn gaa: Hun kan dø. Men dette kan hun heller ikke, ti hun er en af Mandens Livsbetingelser. I Sandhed, Problemet synes svært stillet! —

Alligevel er der vist bag disse Modsigelser en Lære, Strindberg vil lægge »Kvinden« paa Hjærte. Den er ikke egentlig ny, men letfattelig; den nemlig: »naar Du bliver Hustru og Moder, saa am selv Dit Barn, og pas Dit Hus, og brug ikke flere Penge, end Din Mand kan skaffe uden at overarbejde sig.« Dette vilde maaske ogsaa være blevet taget til Eftertanke, uden alle disse voldsomme Udladelser. Det er altid tvivlsomt, om Modstanderen bliver mere lydhør, naar man begynder med at skælde ham ud, og det ser unægtelig ud som et stille Skæbnens Lune, at Strindberg begynder sin næppe helt upartiske Bog med følgende Citat: »Uretfærdighed er *Kvindernes* Arvesynd!« Men i en Bodspræken skal man mindre se paa Form end paa Indhold. Og paa dette væsentlige Punkt vil det være muligt at lære noget af denne Bog. Det er rimeligt, at der begaas blodig Uret mod Mandens Arbejdsevne, idet der fordres mange Steder, og mange Steder virkelig af Kvinden, at han skal føre sit Hus og opfostre sin Familie over Evne.

Det er umuligt at lukke denne Bog uden at mindes de smukke og fine Bemærkninger og Skildringer, der løber Forfatteren ind under Pennen, ofte uden at han selv synes at ville det. Der er i denne Samling af Ægteskabshistorier en, der ingen Ægteskabshistorie er, en lille Perle som hedder: Det räcker intel! Madame St. Brie er Enke, to Sønner ere gifte, de komme næsten aldrig hjem, den tredje er ugift og Maler. Han bor hos Moderen, men han er heller aldrig hjemme. Hun betaler hans Farver, Modeller, Pensler og Absinth, derfor slaa Pengene fra Manden ikke til, og hun holder Pensionat, dette dog ogsaa, fordi hun er ensom og »elsker at se Menne-